

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Tudi Brest posluje v administrativnih in tržnih vrtincih

Brest je bil v gospodarskem pogledu vedno Jugoslavija v malem. Zato tudi zdaj zadeva ob vse tiste čeri, ki so značilne za širše narodno gospodarstvo. To so izgube v posameznih tozdi, nihanja med ponudbo in povpraševanjem in s tem motnje na trgu, inflatornost, zadolženost in nelikvidnost, določena apatičnost ali zbežanost kadrov, nejevolja in nevarnost za upadanje produktivnosti v prohodnje. Zakaj tako?

Kriza v gospodarstvu in lesarstvu.

Videti je, da so problemi gospodarske in družbeno-politične strukturne neusklajenosti nenadoma in z vso silo izbruhnili. Izgubo ima že vsaka četrta organizacija. Veliko delavcev je brezposelnih ali pa prejemaajo zajamčene (nekateri še celo nižje) osebne dohodka. Administrativni posegi naredijo največkrat več škode kot koristi.

Posebej pereče je stanje v lesarstvu in še posebej pri proizvajalcih — izvoznikih pohištva, o čemer smo že pisali. Le redke so izjeme, ki poslujejo v sedanjem težkem obdobju z razmeroma ustreznim (dohodkovnim) programom in

s primernim deležem lastnih finančnih sredstev. Večina pa posluje praktično brez lastnih virov, kar povzroča velike težave z likvidnostjo. Tehnologija je praviloma zastarela, pritoka mladih, energičnih, strokovnih kadrov ni dovolj, ljudje se izogibajo vodilnih in drugih odgovornih funkcij, režija, ki je sicer številčno (pre) velika ni dovolj učinkovita. Kooperacijske in druge povezave so zgolj formalne ali pa poslovno nezanesljive. Proizvodni ciklus (od naročila do odpreme blaga) je dolg in zlasti v tujini nekonkurenčen, zato plačila pritekajo pozno.

V večjem ali manjšem obsegu veljajo gornje ugotovitve tudi za Brest! Znano je, da

smo zaključili prvo trimesečje z izgubo v višini 780 milijonov dinarjev. Le s precejšnjimi naporji v proizvodnji in v prodaji nam je uspelo v aprilu in v maju zavreti trend hitrega naraščanja izgube, čeprav ostaja problem otepanja z nelikvidnostjo.

Kje so vzroki slabega poslovanja?

Omenili smo že zunanje vzroke, ki vplivajo na slabe rezultate (inflatornost, motnje na trgu, administrativni posegi, ki ovirajo zanesljivo načrtovanje), toda to še niso vsi. Prav gotovo je del vzrokov tudi pri nas in v nas samih. Vsak od nas najbolje ve zanje v okolju v katerem dela in če smo dovolj samokritični: vsako najbolje pozna predvsem svoje pomanjkljivosti. Naše napake segajo od slabe organiziranosti, preko nestrokovnosti in premajhne delovne zagnanosti do lažne solidarnosti in celo do kriminala.

Zakaj pišem o tem? Hoja na robu je vedno nevarna zadeva. Zato je prav, da se od roba odmaknemo vsaj za nekaj korakov. V Brestu smo to doslej vedno zmogli. Zakaj ne bi tudi tokrat? To pa nam bo uspelo le, če bomo začutili, da je Brest resnično naš, da je to organizacija, ki so jo (smo jo) zgradili tudi s samoodpovedovanjem v vseh preteklih letih. Če bomo vsaj malo povečali vsak svoje fizične, predvsem pa tudi umske — organizacijske in druge poslovne napore, uspeh ne more izostati. V prihodnosti ocenjujem, da v Brestu ni odprta kakšna velika pipa, iz katere bi odtekal dohodek — nedvomno pa kaplja iz mnogih pipic. Prišel je čas, ko jih moramo zapreti. Tako ali drugače.

Naj pojasnim ta poziv.

Kaj moremo oziroma moramo storiti?

Z nakopičenimi težavami lesne industrije je seznanjen tudi izvršni svet Slovenije. Prav tako smo njegove predstavnike posebej seznanili o gospodarskem stanju na Brestu in o potrebnem saniranju — zlasti o saniranju temeljne organizacije Pohištvo. Istočasno so potekale tudi ustrezne povezave v Ljubljanski banki — Gospodarski banki in v Sozdu Slovenijales.

Skupaj smo ugotovili, da glede na splošen gospodarski položaj ni mogoče pričakovati večjih »odrešilnih sredstev«. Kaj nam torej preostane? Enako kot po velikem požaru v letu 1959: NASLONITI SE MORAMO NA LASTNE SILE! To zdaj ni več parola, to je nujnost. In te lastne sile, dragi sodelavci Bresta, to smo mi, vsak od nas. Komur beseda BREST pomeni besedo KRUH, ne bo nič spraševal: kdaj, zakaj, kako? Tisti, ki še ne vedo naj zvedo: takoj, za sebe in za druge, po najboljših močeh.

Kadar se odpravljamo na pot, moramo seveda vedeti v katero smer bomo šli! To zahtevajo od nas tudi izvršni

svet, banka, občina in druge institucije. Vse so izrazile pripravljenost za podporo, a le v primeru, ko bomo sami storili prve korake in odpravili tudi večino svojih (pa če jih priznamo ali ne) pomanjkljivosti.

Načrtovanje, zlasti dolgoročno, je v opisanih pogojih seveda izredno težavno. Pa vendar ga bomo morali zastaviti. Storit pa bomo morali tudi še kaj drugega, kar zadeva tekoče poslovanje. Med najvažnejšimi nalogami je kadrovska utrditev, še zlasti kar zadeva vodstvo delovne in po potrebi temeljnih organizacij. V nadaljevanju pa se kažejo kot neizogibne naslednje dejavnosti, ki se jih bomo morali sistematično lotiti:

1. Ponovno pregledati vse programske usmeritve Bresta in po potrebi spremeniti srednjeročni in dolgoročni načrt na podlagi realnih pogojev poslovanja, tako da tudi po novem obračunskem sistemu nobena temeljna organizacija ne bo poslovala z izgubo.

2. Na podlagi opredelitve dejavnosti ter delitve dela preučiti vso sedanjo poslovno in samoupravno organiziranost (tako v okviru tozdov in DO kot v odnosih do sozda in do naših širših povezav).

3. Za težavno prehodno obdobje izdelati sanacijske programe vseh ogroženih temeljnih organizacij Bresta — zlasti tudi glede investiranja v smislu prednosti investicij po kriteriju večje donosnosti.

Posebno pozornost bomo zaradi aktualnosti posvetili sanacijskemu programu za Tozd Pohištvo v povezavi s sanacijo v Tozd Jelka oziroma izvajanju sprejetega programa v ta namen.

4. V odnosih med tozdi vzpostaviti zdrave tržne odnose, ki naj odkrijejo žarišča slabih rezultatov. Šele v drugi fazi — torej v primerih motenosti poslovanja — bomo nastopali z ustreznimi ukrepi saniranja oziroma solidarnosti. (nadaljevanje na 2. strani)

Notranjska idila

Izglasovali smo program „Za zdravje“

Občani občine Cerknica smo na referendumu, ki je bil 18. junija v organizacijah združenega dela, 21. junija pa v krajevnih skupnostih, rekli »za«. S tem »za« smo izrazili spoznanje, da le sami, z lastnimi sredstvi in prizadevanji lahko krogimo podobo in kvaliteto današnjega, predvsem pa jutrišnjega življenja.

Po neuspelem referendumu pred dvema leti so lansko je-

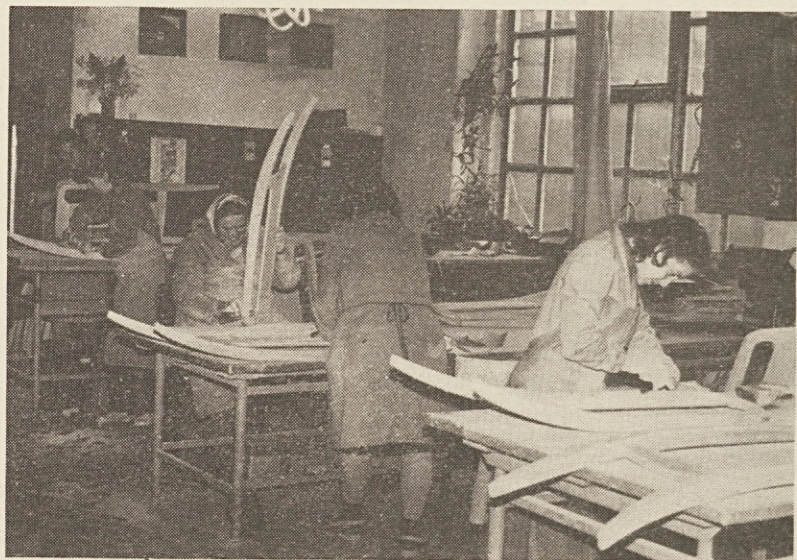
nica razpisal referendum o uvedbi samoprispevka za obnovo zdravstvene postaje v Starem trgu in izgradnjo zdravstvenega doma v Cerknici.

Izid glasovanja za uvedbo samoprispevka v občini Cerknica je bil naslednji:

Na podlagi takšnega izida bo skupščina občine Cerknica na svoji 14. redni seji, ki bo 7. julija 1987, sprejela sklep o

Skušali bomo opraviti dva popravna izpita. Prvi je praktično že za nami, govorili bomo le še o njegovi oceni. Drugi pa nam nalaga obvezo, da sprejeti program izpeljemo v celoti in tako skušamo povrniti zaupanje ljudi, ki so ga izgubili zaradi napak v izvedbah programov iz preteklih dveh samoprispevkov.

Le na ta način bomo ustvarili pogoje za izpeljavo vseh

Ročno brušenje v masivi

nacije se moramo lotiti organizirano, sicer bo prišlo do pretresov. Širša družba bo ponudila roko le tistemu, ki bo

odločno tudi sam napravil prve korake. Podprimo zdrava jedra, ki jih v Brestu ni malo.

Z. Zabukovec

KRAJEVNA SKUPNOST	Upravičenih glasovalcev	GLASOVALO		Z A		P R O T I		N E V E L J A V N E		N I GLASOVALO	
		število	%	število	%	število	%	število	%	število	%
CERKNICA	1506	1400	92,96	1060	70,39	335	22,24	5	0,33	106	7,04
RAKEK	1299	1182	90,99	751	57,81	416	32,02	15	1,16	117	9,01
BEGUNJE	523	444	84,89	236	45,12	194	37,09	14	2,68	79	15,11
CAJNARJE — ŽILCE	235	221	94,04	154	65,53	64	27,23	3	1,28	14	5,96
NOVA VAS	797	721	90,46	513	64,36	188	23,59	20	2,51	76	9,54
GRAHOVO	558	545	97,67	313	56,09	216	38,71	16	2,87	13	2,33
LOŠKA DOLINA	1206	1101	91,29	649	53,81	434	35,99	18	1,49	105	8,71
KS SKUPAJ:	6124	5614	91,67	3676	60,03	1847	30,16	91	1,48	510	8,33
TOZD SKUPAJ:	4937	4758	96,37	2702	54,73	2020	40,91	36	0,73	179	3,63
OBČINA SKUPAJ:	11061	10372	93,77	6378	57,66	3867	34,96	127	1,15	689	6,23

sen stekle priprave za razpis novega referenduma.

Po široki javni razpravi, ki je potekala vso letošnjo pomlad je skupščina občine Cerk-

nica razpisal referendum o uvedbi samoprispevka za obnovo zdravstvene postaje v Starem trgu in izgradnjo zdravstvenega doma v Cerknici.

načrtov in nalog, ki smo jih tokrat, ob programu »za zdravje« za nekaj časa odložili.

V. Šega.

Tudi Brest posluje v administrativnih in tržnih vrtincih

(nadaljevanje s 1. strani)

To velja predvsem za finančno, kooperacijsko in zunanjetrgovinsko (devizno) poslovanje.

5. Na področju kadrovske politike pripraviti za spremljanje vseh omenejnih nalog pogoje za bistveno preobrat; tu bo moral posebno vlogo odigrati tudi spremenjen način nagrajevanja. Če družba oziroma mi sami tega ne bomo omogočili ali sprejeli, bomo zapisane naloge izvajali vse preveč počasi in medlo, verjetno celo neučinkovito.

7. Nadaljevali bomo (tudi zaostreno) izvajanje abecede poslovanja v zoženih pogojih, kamor sodijo poleg običajne delovne discipline, reda in sodelovanja zlasti:

— analiziranje dohodkovnosti vseh načrtovanih izdelkov, vključno z analizo vrednosti oziroma z zniževanjem vseh vrst stroškov,

— analiziranje in uvajanje možnosti pozitivnih dohodkovnih sprememb v zunanji in notranji kooperaciji, — zmanjšanje vseh vrst zalog, — ponovna preveritev vseh investicijskih vlaganj tudi še za 1987. leto in določitev njihovega prednostnega reda, — okrepitev razvojnega dela, — učinkovitejše vzpodbujanje inovacijske dejavnosti.

Nalog je še več, mnoge od njih že potekajo. Zahtevajo pa seveda veliko pripravljenost vseh delavcev Bresta, predvsem pa tudi vodilnih in tistih, ki organizirajo delo drugih. Menim, da so nedelavnost, alkoholizem pri delu, površnost in neakovnostno delo večkrat posledica slabe organiziranosti in nepristnega sodelovanja med ljudmi. Če temu dodamo še nizke osebne dohodke, je pogojev za slab rezultat že dovolj.

Zato se moramo vsi zavedati ciljev gibanja, ki ga želimo oziroma moramo ustvariti v Brestu:

— odpraviti jalovo (nepotrebno) delo, — preprečiti nepotrebno ponavljanje del ali celih dejavnosti, — opuščati nedonosno proizvodnjo in uvajati novo (prestrukturiranje), — zagotoviti večjo strokovnost in boljšo kakovost na vseh področjih: kakovost dela na splošno, kakovost izdelkov in kakovost medsebojnih odnosov, — odpravljati zgolj mezdni (najemniški) odnos, kar pomeni povečati zanimanje vsakega Brestovega delavca za Brestovo poslovanje, povečati koristno samoiniciativnost, smisel za dobro gospodarjenje, — osnovni cilj pa je seveda vzpostaviti zdravo, dohodkovno trdnjše proizvodnjo oziroma poslovanje v celoti.

Opisane naloge in cilji niso lahki. Večkrat bomo morali ukrepati tudi tako, kot doslej nismo bili vajeni. Delegate v delavskih svetih in vse nas čakajo hude dileme in preizkušnje. Pojavila se bodo vprašanja kot so: potreba po pogostem prerazporejanju zaposlenih, nujnost večjega izobraževanja in prekvalificiranja delavcev, morda celo določen obseg brezposelnosti, potreba po boljšem sodelovanju z združenim delom izven Bresta in podobno. Skratka, izkoristiti in uskladiti bomo morali vse svoje fizične, umske in materialne sile, da bomo konkurenčni.

Izbire nimamo več. To so naše dolžnosti in pravice. Sa-

Osebnih dohodke v letošnjem letu določa interventna zakonodaja v odvisnosti od dosežene ravni osebnih dohodkov v lanskoletnem zadnjem četrtletju in od doseženih rezultatov v letošnjem letu (povečanje produktivnosti in dohodka na delavca). Doseženi rezultati naših temeljnih organizacij in delovne skupnosti v letošnjem prvem trimesečju niso dopuščali dviga osebnih dohodkov ob upoštevanju določil zakona oziroma pravilnika. Ker zakon dopušča tudi izdelavo periodičnega obračuna mesečno, smo izdelali periodični obračun tudi za prve štiri mesece, ker smo imeli v aprilu nekoliko ugodnejše rezultate. Na tej osnovi smo ugotovili porast osebnega dohodka na delavca za celotno delovno organizacijo povprečno v prvih štirih mesecih v primerjavi s trimesečjem 1987 za 19 odstotkov.

Na podlagi teh rezultatov smo ponovo izračunali možnost porasta mase, sredstev za osebne dohodke po temeljnih organizacijah in nato skupno za raven delovne organizacije. Po določilih zakona oziroma pravilnika in na osnovi ugotovljenih rezultatov smo izračunali, da smejo sredstva za osebne dohodke porasti največ za 19 odstotkov na ravni delovne organizacije. Pri tem je treba posebej poudariti dejstvo, da moramo najmanj takšne rezultate oziroma takšen porast dohodka na delavca in produktivnosti doseči tudi ob polletnem obračunu, sicer bomo morali — glede na zakonska določila — naše osebne dohodke poračunavati (vračati). Večji dvig osebnih dohodkov glede na obveznosti vračanja je še posebej problematičen zaradi manj ugodne rasti fizične proizvodnje in zaradi strokovnih ocen, da se bodo razmere na prodajnem in finančnem tržišču v prihodnjih mesecih zelo zaostrole.

Omenimo naj še problematiko merjenja produktivnosti, katera prav tako omejuje naše dohodke, saj zakon dopušča povečanje osebnih dohodkov največ do višine porasta produktivnosti. Na Brestu imamo v sporazumu o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka merjenje produktivnosti opredeljeno s štirimi kazalci. Delavski svet delovne organizacije je za izračunavanje sredstev za osebne dohodke opredelil kot kazalec dohodek na delavca.

Seveda se ob kompleksni problematiki osebnih dohodkov zavedamo tudi razmeroma nizke ravni naših osebnih dohodkov in vsakdanjega naraščanja življenjskih stroškov. Tudi to je bil eden od razlogov, da smo ponovno pripravili periodični obračun za prve štiri letošnje mesece in da je delavski svet delovne organizacije na osnovi doseženih rezultatov v aprilu 1987 sprejel sklep o povečanju akontacij osebnih dohodkov za 19 odstotkov.

V drugem polletju letošnjega leta pa lahko za ugotavljanje primernosti razporejanja dohodka na osebne dohodke in akumulacijo uporabljamo tudi spremenjeni in dopolnjeni družbeni dogovor, ki daje usmeritve za to področje. K njemu je možno pristopiti ter ga neposredno uporabljati; najprej tako, da uskladimo naše letne planske akte z določili dogovora, kasneje pa uskladimo tudi samoupravne splošne akte, kar pa zahteva daljši postopek.

Pri tem moramo poudariti, da dogovor določa zelo natančen izračun možne mase sredstev za osebne dohodke, in sicer glede na dejansko ustvarjeni čisti dohodek organizacije v primerjavi s čistim dohodkom, ki se ugotovi na podlagi dolgoročnih gibanj elementov razporejanja dohodka in čiste (nadaljevanje na 3. strani)

Svoj prispevek »za zdravje« so dali tudi naši najmlajši, ki so sodelovali v likovnem natečaju

Realnejši odnosi v zunanjetrgovinskem poslovanju

Te dni bomo na zborih delavcev v temeljnih organizacijah Bresta obravnavali spremembe samoupravnega sporazuma o pospeševanju — stimuliranju izvoza v Brestu.

Gre za izpolnitev interne deviznega sistema predvsem v tem smislu, da želimo dodatno stimulirati izvoz in tako vsaj delno popraviti družbeno nesorazmerja pri pogojih poslovanja, ki so na zahtevnih zunanjih tržiščih nasproti pogojem, ki jih srečujemo na domačem trgu. Gre predvsem za nizko precenjenost dinarja nasproti konvertibilnim valutam. Domača inflacija se na primer še vedno stopnjuje še enkrat hitreje od rasti vrednosti dolarja. Družbeno stimuliranje izvoza (premijske za pospeševanje izvoza, refundacije v transportu) stagnira, obresti za izvoz in pripravo izvoza so na primer v zadnjem času še hitreje naraščale od splošnih obrestnih mer, čeprav je treba ob tem povedati, da so obresti od kreditov za spodbujanje izvoza še vedno nekoliko nižje od splošnih obrestnih mer. In kar je še važnejše, to so praktično edini dosegljivi krediti v pogojih zaostrene kreditno-monetarne politike. Tako neugodno ekonomsko stanje za izvoznike, zlasti tiste, ki ustvarjajo uspešne neto devizne učinke, je izrazito poslabšalo ne le položaj Bresta, ampak tudi ce-

lotne lesnopredelovalne industrije.

Spremembe samoupravnega sporazuma temeljijo predvsem na dveh izhodiščih:

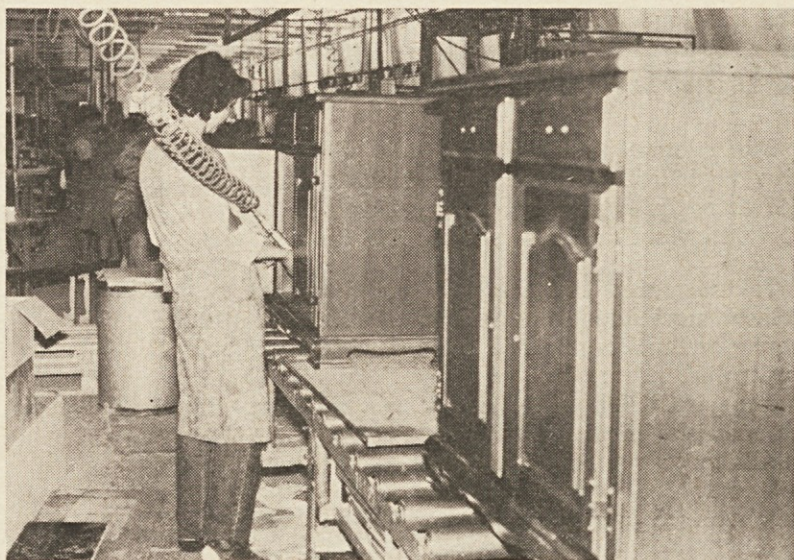
— obračunavanje sredstev za dodatno stimuliranje izvoza izključno na konvertibilna tržišča in s tem na dodatni tržni pogoji interni obremenitvi uvoza,

— na stimuliranje izvoza po kriteriju doseženih neto deviznih učinkov (izvoz zmanjšan za uvoz).

Po predlogu sporazuma naj bi delavski svet delovne organizacije v skladu s planom s poslovno politiko, s politiko zunanjetrgovinske zakonodaje in z gibanji konvertibilnih valut, izvajal konkretne odnose internega stimuliranja izvoza v okviru globalnih izhodišč in meril samoupravnega sporazuma v skupnem interesu tekoče in dolgoročne politike razvoja Bresta. S tem in še z nekaterimi drugimi predvidenimi ukrepi kot na primer s tem, da tudi medsebojno kreditiranje temeljnih organizacij urejemo na temelju tržnih razmerij, želimo doseči tržne odnose znotraj delovne organizacije. To hkrati pomeni, da bo-

mo imeli realnejšo sliko ekonomskega položaja sleherne temeljne organizacije. Na tej osnovi bodo možne realnejše ocene ekonomskega položaja in razvojnih komponent temeljnih organizacij ter delovne organizacije. Ob vsem tem pa seveda ostaja še naprej v Brestu med temeljnimi organizacijami dogovorjeno sodelovanje in povezanost v smislu saniranja oziroma odprave motenosti poslovanja kot je opredeljeno v samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo z vsemi ostalimi oblikami medsebojnega sodelovanja, kot je skupen sistem oblikovanja osebnih dohodkov, združevanja sredstev itd.

Ob vsem tem velja poudariti, da ima dopolnitev obravnavanega sporazuma tudi širše družbene interese v tem smislu, da želimo pospeševanje izvoza in omejevanje uvoza. Zavedati se moramo, da je tudi na

Montaža izvoznega programa

Brestu, zlasti dolgoročno gledano, izvoz določena edina konstanta, tako v pogledu tržnih možnosti kot tudi v pogledu razvoja tehnologije in ne nazadnje kvalitetne oskrbe proizvodnje z nekaterimi nujnimi surovinami oziroma reprodukcijskimi materiali.

D. Mlinar

alnem položaju delavcev, predvsem z vidika višine osebnih dohodkov, o problemih v proizvodnji lesarske dejavnosti zaradi upadanja prodaje in o pogledih v prihodnost, ko bodo temeljne organizacije tehnološko tako usposobljene, da bodo programe prilagajali trenutnim potrebam tržišča. Pogovarjali so se tudi o problemu umiranja gozdov zaradi onesnaženega ozračja v regiji.

LIP BLED je skupaj z Gradisom dosegel sporazum o tehničnem sodelovanju pri izdelavi opaznega sistema LG LIP Gradis. Opažni sistem sestoji iz kovinskih veznih in spojnih elementov, ter lesnih lepljenih nosilcev. Po dogovoru je kovinske elemente izdelal Gradis, leseni del pa LIP. Opažni sistem LG so praktično preizkusili na objektih Jeklarne II. na Jesenicah in ga začeli uporabljati tudi na največjih gradbiščih doma in v tujini. Velika prednost tega sistema je v lahkih posameznih elementih, obstojnosti in trajnosti, veliki prilagodljivosti pri sestavi posameznih elementov, enostavnem prevozu, primernosti za vse vrste gradenj in v domačem materialu.

LESNINA je s kitajskim partnerjem podpisala končni zapisnik o predaji oziroma prevzemu tovarne stolov v Jilinu. Tovarna je doslej obratovala s poiskusno proizvodnjo. V njej bodo letno izdelali 150.000 stolov, katerih kupec bo tudi Lesnina.

Večina strojev in opreme, tako tujih kot jugoslovanskih proizvajalcev obratuje brezhibno in z zajamčeno zmogljivostjo.

Iz drugih lesarskih kolektivov

ELANOV oddelek letal je po štiri in pol letnem delu na brniškem letališču predstavil javnosti prvi uradni polet letala DG-500 Elan. V projekt DG-500 Elan je bilo do prvega poleta prototipa skupaj vloženi okoli 40.000 delovnih ur, Elanov delež pa predstavlja približno tri četrtine. DG-500 Elan je v zasnovi kakovosten dvosed, ki naj se v štirih inačicah prilagodi potrebam za začetniško šolanje, za nadaljnje šolanje tehnike preleta, kot vrhunsko tekmovalno letalo in kot jadralno letalo z uvlačljivim motorjem, ki s samostojnim vzletom in z neokrnjenimi letalnimi sposobnostmi odpira nove možnosti uporabe.

Delovna organizacija **SLOVENIJALES TRGOVINA** je na

seji delavskega sveta sprejela sklep o pristopu k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi konzorcija za gospodarsko sodelovanje s kraljevino Tajsko in k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi skupnega predstavništva v Tajski. Konzorcij, ki ga bo sestavljalo osem organizacij združenega dela, naj bi zagotavljal predvsem skupen in usklajen nastop udeleženk in omogočal ekonomičnejše poslovanje, boljšo obveščenost, možnost ugodnejših finančnih konstrukcij ter večjo poslovno kombinatoriko. Predvsem pa naj bi se udeleženke v okviru konzorcija dogovorile za delitev in dopolnjevanje izvoznih in uvoznih programov za nastop na tem tržišču.

V **LESNI** je 21. maja izvršni odbor konference sindikata organiziral razgovor s predsednikom Zveze sindikatov Slovenije Miho Ravnikom. Pogovarjali so se o aktualnih družbeno ekonomskih in razvojnih problemih delovne organizacije, o ciljih, ki so jih sprejeli za leto 1987, o rezultatih prvih treh mesecev letošnjega leta, o soci-

O osebnih dohodkih

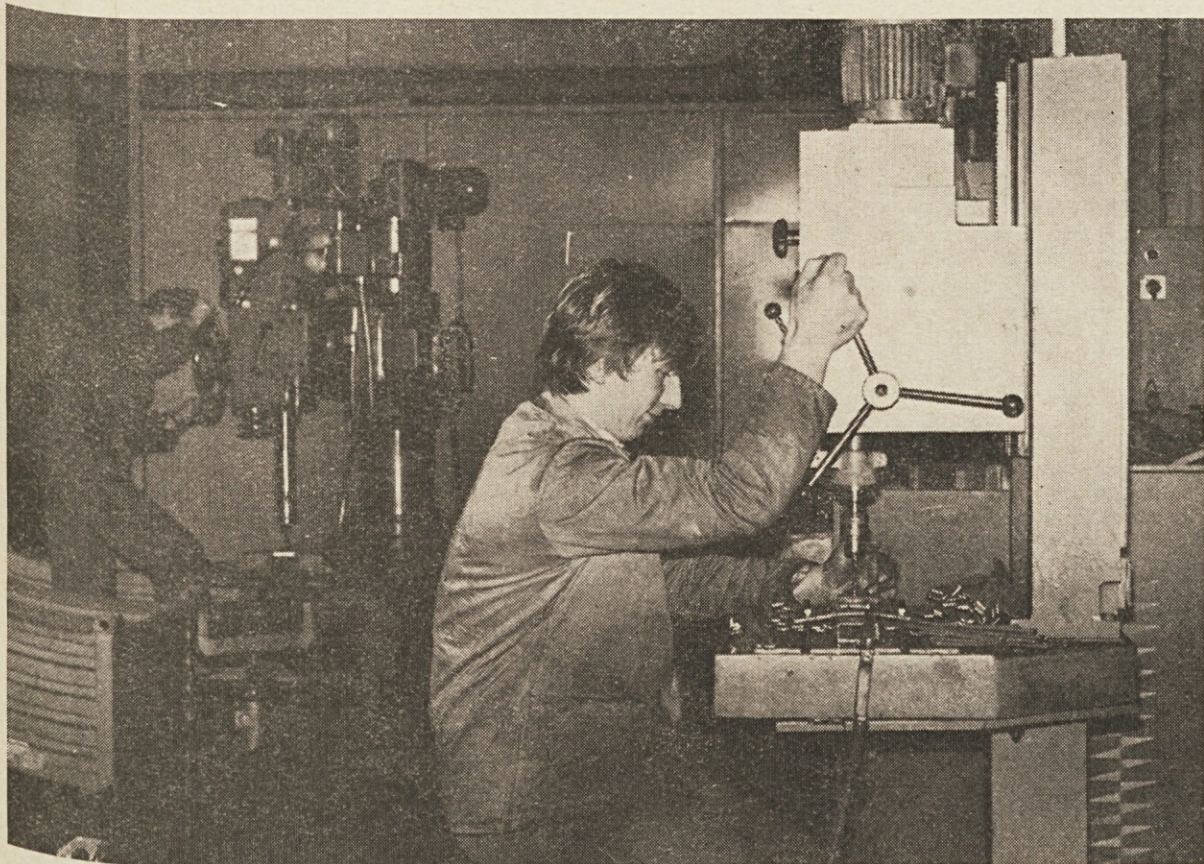
(Nadaljevanje z 2. strani)
ga dohodka v dejavnosti in to z enotno mero uspešnosti. To-
rej bodo naši osebni dohodki
tudi v naprej v (še večji) od-
visnosti od naših doseženih re-
zultatov. Za spremljanje ures-
ničevanja usmeritev in določil
družbenega dogovora je ime-
novan tudi občinski odbor.

Ker se je spremenila tudi
druga zakonodaja (obračunski
zakon in zakon o sanaciji), ki
tudi posega na področje oseb-

nih dohodkov (osebni dohodki
za živo delo in del za gospodar-
jenje, osebni dohodki v prime-
ru poslovanja z izgubo); bomo
moral ob spremembah naših
aktov upoštevati tudi ta dolo-
čila.

Za uresničitev želje vsakega
posameznika po čim višjem
osebnem dohodku moramo tu-
di mi vsi oziroma vsak na svo-
jem področju temeljito opravi-
titi svoje delo.

M. Širaj

Iz naše strojegradnje

OBVESTILO

V mesecu maju je bila v Cerknici redna krvodajalska akcija. Po tej akciji so se »rodile« govorice o obolelih za aidsom v naši občini. Vse občane, delovne ljudi, posebno pa še krvodajalce bi radi obvestili, da so govorice neutemeljene. Od jeseni leta 1985 ter po intenzivni kontroli, ki jo izvaja Zavod za transfuzijo krvi SRS v letih 1986 in 1987 v naši občini ni bilo odkritega primera, ki bi bil pozitiven za protitelesa proti aidsu.

Vsi krvodajalci so lahko mirni, saj Zavod za transfuzijo krvi že dvajset let uporablja ves pribor za enkratno uporabo.

OBČINSKA ORGANIZACIJA
RK CERKNICA

Gasilci so tekmovali

Štirinajstega junija letos je bilo v Cerknici občinsko prvenstvo v gasilsko-športnih disciplinah in hkrati izbirno tekmovanje za regijsko prvenstvo. V različnih kategorijah je nastopilo 31 tekmovalnih skupin, skupaj 280 nastopajočih.

Tekmovalnim desetinam je veliko nevšečnosti povzročil novi pravilnik o gasilskih tekmovanjih, povzet po mednarodnih ICCF kriterijih. Razlika med novim in starim pravilnikom je v tem, da poudarek ni več na hitrosti izvedbe vaje, temveč predvsem na pravilnosti in točnosti izvedbe. Vse skupaj pa je tekmovanju dalo še večjo draž in ob koncu ni manjkalo presenečenj v članskih kategorijah.

Pregled rezultatov:

Člani, članice, mladinci in mladinke so nastopili v vaji z motorno brizgalno in štafetnem teku z ovirami.

ČLANI (prostovoljna gasilska društva)

1. GD Cerknica
2. GD Dolenje jezero
3. GD Dolenja vas
4. GD Grahovo

5. GD Ivanje selo
6. GD Velike Bloke
7. GD Stari trg

MLADINCI

1. GD Dolenje jezero
2. GD Ivanje selo
3. GD Nova vas
4. GD Begunje

ČLANI (industrijska gasilska društva)

1. IGD Brest Martinjak
 2. IGD Kovinoplastika Lož
- (IGD Brest Cerknica — diskvalifikacija)

ČLANICE

1. GD Dolenje jezero
2. GD Rakek

MLADINKE

1. GD Begunje
2. GD Dolenja vas

Starejši pionirji so nastopili v vaji z ovirami in štafetnem teku.

PIONIRJI »B« (10—14 let)

1. GD Martinjak
- 2.—3. GD Grahovo
- 2.—3. GD Babno polje
4. GD Stari trg
5. GD Begunje
6. GD Rakek
7. GD Velike Bloke

PIONIRKE »B« (10—14 let)

1. GD Dolenje jezero
2. GD Ivanje selo

Mlajši pionirji so tekmovali v vaji z vedrovko in štafeti s prenosom vode.

PIONIRJI »A« (7—10 let)

1. GD Dolenje jezero
2. GD Unec
3. GD Begunje
4. GD Nova vas

Zahvaljujemo se vsem tekmovalcem in gledalcem, z željo, da se v naslednjem letu zberemo v še večjem številu. Vsem najboljšim tekmovalnim desetinam pa želimo veliko športne sreče v nadaljnjih tekmovanjih.

T. Lovko

Novosti v knjižnici

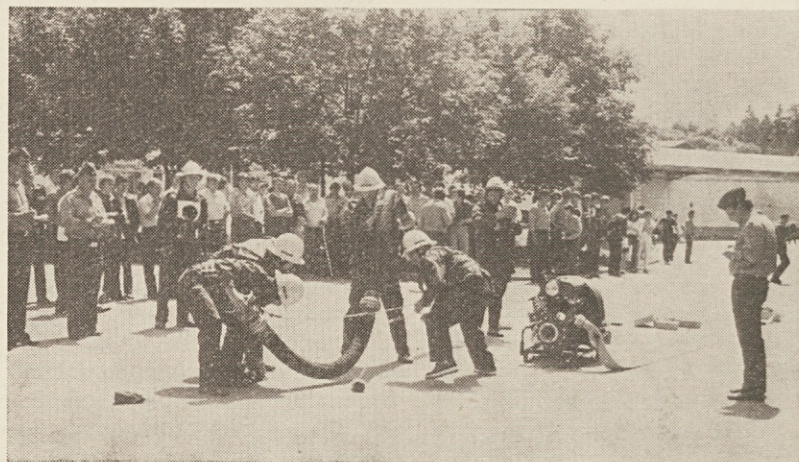
GROŠELJ Viki: Do prvih zvezd

Naš znani alpinist je iz svoje bogate zakladnice zbral precej pomembnih vtisov, spoznanj in doživetij z našega Triglava, Makaluja, Lhotseja, Kilimandžara... Poudari nam najdragocenejšo vrednoto alpinizma, ki ni zmaga nad vrhovi, temveč pristno prijateljstvo.

USPEŠNICE Prešernove družbe: WALLACE Edgar: Bledoličnik, HEMINGWAY Ernest: Imeti ali ne, GORDON Richard: Zdravnik se zaljubi, BALZAC Honoré de: Vojvodinja de Langeais, BECKER Rolf in Aleksandra: Dovolite, ime mi je Cox, KNITTEL John: Abd el Kadr.

Knjige so pred leti e v slovenščini že išl, vendar so zaradi zanimanja bralcev ponovno pred nami.

H. Mele

Gasilska zagnanost tudi na tekmovanju

Pavel Kunaver Cerkniška jezera

(nadaljeva iz prejšnje številke)

Če pozorno in pogosto opazujemo severni breg, opazimo, da se še danes pogrezne zdaj ta, zdaj oni del brega in se odpre nova večja ali manjša ponikva!

V bližini je še en tak sistem navpičnih lijakastih ponikov Stržena — Rešeto, kamor pridemo z začetka nasipa pri Dolenjem jezeru, če gremo nekaj minut proti zahodu. Tam bomo našli prav take prizore kot pri Vodonosu. En kilometer vzhodno od Vodonosa pa pridemo do tretjega sistema ponikov, do Retja, Žirovnišnice in Martinjščice. Nekatere ponikve v Retju so zelo skalnate in slikovite, tako da jih je ob času, ko še požirajo vodo, vredno obiskati.

Zakaj je največ navpičnih ponikov prav tu pri Rešetu, Vodonosu in Retju? Šele ko so jezersko dno že približno sedemdesetkrat navrtali, večkrat do 60 in 70 m globoko, so odkrili, da je severovzhodni del jezerskega dna iz neprepustnih dolomitov, jugozahodni del pa iz krednega apnenca, ki je ne samo hudo prepokan, ampak tudi zelo topljiv. Ob stiku teh kamenin so razpoke posebno velike in v teh najbolj preluknjanih tleh je voda sčasoma izjedla cele sisteme ponikov, odkrila pod planoto Menišijo do južnega roba Ljubljanskega barja, kjer priteka spet na dan predvsem pri slikoviti Bistri.

Pojdimo zdaj nazaj na nasip. Če je voda količikaj visoka, nam pot proti Goričici odpira čedalje slikovitejši pogled na pokrajino. Malo pred Goričico gremo po mostu čez Stržen, ki se na zahodni strani

tudi ob manjši vodi močno razširi. Njegove redko zamrznjene vode so jeseni, pozimi in pomladi zbiralnice, krmišče in igrišče nešteti vodnih ptičev, ki jih, če smo mirni in jih lovci niso splašili, z daljnogledom lahko ure in ure dolgo opazujemo.

Slikoviti otok Goričica, ki ga preliv Pretržje loči od Javorniških pobočij, je imenitno razgledišče po vsej širini in dolžini Cerkniškega jezera, že sam na sebi lep cilj izleta. Dovolj je tudi prostora za parkiranje, še več pa je mirnih kotičkov za počitek. Peščeno obrežje in topla voda plitvega jezera sta prijetna za kopanje, posebno med Goričico in mostom.

OD GORIČICE V ZADNJI KRAJ, NA DRVOŠEC IN NA OTOK

Goričica je prijetno izhodišče za več izletov. Če gremo ob suhem letnem času po jezerskem dnu, ob večji vodi pa ob obali 10 minut proti zahodu, bomo odkrili tik ob obalnih pečinah več metrov visoko in široko odprtino, imenovano Suhadolica. Prek udrtega skalovja moremo ob suši precej globoko; po deževju pa bruha iz nje mnogo vode, ki je poniknila na Javorniku. Stari Valvasor trdi, da Suhadolica ob času visoke vode bruha »črne slepe race«. Preberite si njegove nenavadne razlage v izvirniku. Posebno lepo pa je potovanje ob jezerskem bregu proti jugovzhodni strani. Obala je strma, skalnata, nad stenami pa je smrekov gozd. Ves čas imamo lep razgled na vzhodne in severne hribe, pozneje celo na daljne Julijske Alpe! Večino leta se pred nami razprostira

obsežna vodna ravan. Ob suši moremo priti do Stržena, ki se vije po jezerskem dnu kak kilometer od obale, tam so tudi ponikve Ajnce jama ter Velika in Mala ponikva.

Ta del obale je približno tri kilometre dolg. Že po dobrem kilometru se odcepi na desni slaba gozdna pot in, ko prehodimo po njej nekaj sto metrov, pridemo čez majhen zaliv Zadnji kraj, ki je stisnjen med 1700 m dolgi polotok Drvošec in Javornikove strmine, tu je tako kot ob tihem, 500 m širokem veletoku. Voda le malokdaj odteče od tod. Dno in obala pa sta polna kraških pojavov. Vranja jama je odličen izvir, kjer vedno najdemo dobro pito vodo. Še vse premalo pa so raziskani izviri in ponikve Gebno, Mala in Velika Bobnarica, Skednenca, Kotel in Česlenica, od katerih nekateri ob veliki vodi bruhajo, ob nizki pa delujejo kot ponikve. Zadnji kraj je primeren za dolg oddih in uživanje gozdne tišine. Iz Zadnjega kraja odidemo lahko po treh poteh. Najtežja, a najzanimivejša je pot ob zahodni obali Zadnjega kraja, ki jo bomo ob srednji vodi včasih prisiljeni iskati po strmih obrežju. Po eni uri hoda bomo prišli do obeh slikovitih kraških izvirov Mrzlik. Tisti, ki je oddaljen od vasi Otok še 10 minut, ima odlično pitno vodo. Na nekoliko višjih krajih tam okoli tik pod velikimi gozdovi lahko taborimo in uživamo gozd in jezero, tišino, samoto in stik z nedotaknjeno naravo. Po nasipu, ki je ob veliki vodi preplavljen, pridemo v vas.

Druga steza nas vodi po slemenu Drvošca do preliva Vrata. Ves čas hodimo po gozdu. Tu in tam imamo iz njega lep pogled na jezero.

Najbolj preprosto pa je, da se vrnemo na cesto ob jezerski obali, kjer imamo ves čas lep razgled na slikovito vzhodno stran jezera. Po dveh kilometrih smo pri Vratih, kjer se voda iz Zadnjega kraja preliva v jezero. Ploščate skale ob slikoviti obali Vrat vabijo k počitku, četudi ga nismo potrebni. Onstran preliva pa nas priteguje Otok, nekakšen od Drvošca odtrgan del kopnega. Ob velikih poplavih, ko sta pod vodo tudi most z Drvošca in nasip, je Otok popolnoma odrezan od sveta. V burji niti s čolnom ne moremo do 3 km oddaljene vasi Gorenje jezero. Vendar je na otoku enako imenovana vas, saj je več kot kilometer dolg in pol kilometra širok ter ima vse — gozd, travnike in dobre njive, v vodi pa mnogo

rib in dovolj divjih rac in njihovih sorodnikov.

Kdor je bil enkrat na Otoku ter ga je nekaj ur užival, ga ne bo pozabil. Okoli in okoli je voda. Blizu je veliki sistem ponikov Lovišče (ob upadanju zadnje vode ostane na kopnem mnogo rib). Nedaleč sta kraška izvira Mrzlik in ponikva Česlenica, veliki izvir Tresenec in malo Retje pa romantični Zadnji kraj. V vodah so posebni številni menki in ščuke, na vodi pa divje race in gosi. V zraku vedno kroži ujeta. V gozdovih Javornika so jeleni, medvedi in merjasci — poleg vsega drugega. Ljudje so prijazni, nekatera imena jih po pripovedki povezujejo z davnimi graščaki na drugi strani jezera. Od kmeta bomo

lahko izvedeli marsikaj o velikem gozdu tam gori, pa o vodi tu spodaj... S skalnatega brega in z Orliške skale je nepozaben razgled. Tudi tukaj bi našel prostore za tabornjenje, kdor si želi tišino in samoto.

Z Otoka je dober kilometer do ceste, ki veže Cerkniško kotlino z Ilirsko Bistrico, po njej pa približno 6 km po velikem ovinku nad skrajnim jugovzhodnim delom jezera do vasi Gorenje jezero. Lahko gremo tudi vzdolž obale prav v jugovzhodni kot ali pa si pot skrajšamo in gremo od vasi Laze po nasipu in mostu naravnost v Gorenje jezero.

Ker pa je v tem kotu mnogo zanimivega, jo bomo ubrali od Gorenjega jezera še navzdol.

- 1 Rokovski mostek; 2 Kosovka in Mala Skednenca; 3 Velika Karlova — ponikva; 4 Skednenca; 5 Mala Karlova — ponikva; 6 jama z lepimi kapniki; 7 jama z lepimi kapniki pod gradom; 8 požiralnik pod gradom; 9 Svinjska jama — ponikva; 10 Narli — požiralnik; 11 Ušvaloka — izvir; 12 Suhadolica — izvir; 13 Rešeto — 14 Vodona — 15 Retje — 16 Sitarica — 17 Gebno — 18 Mala Bobnarica — 19 Velika Bobnarica — ponikva; 20 Vranja jama — izvir; 21 Skednenca — ponikva; 22 Kotel — ponikva (bruha ob nalivu); 23 Česlenica — ponikva (bruha ob nalivu); 24 Otoki Obrh — izvir; 25 Mrzlik — izvir; 26 Tresenec — izvir; 27 Lovišče (Lovišče) — ponikva (Beček, Prva jama, Srednja jama, Skrinja) — nekatere bruhajo ob nalivih; 28 Ajnce jama; 29 Obrh — izvir; 30 Cemun — izvir; 31 Retje — izvir; 32 Veliki Otok; 33 Mali Otok; 34 Laški studenec — izvir; 35 Velika in Mala ponikva; 36 Orliška skala.

brestov obzornik glasilo delovne organizacije PRED 10 LETI

(Iz 117. številke — 30. junij 1977)

BREST ZA SKUPNO PORABO

Ravno v juniju letos smo na zborih delavcev v vseh delovnih skupnostih razpravljali o splošni in skupni porabi na osnovi temeljnih planov razvoja do leta 1980. Zato sodimo, naj se perspektivno financira razvoj posameznih interesnih skupnosti izključno iz teh sredstev ne pa, da bo še vsako leto pritisk na delovne organizacije po dodatnih virih. Po takšnem sistemu se obremenitev gospodarstva povečuje neprimerno več kot znašajo resolucijski dogovori.

LETOS ŽE PETA ZMAGA NA LESARIADI

Osme športne igre delavcev lesne industrije in gozdarstva so znova dokazale, da so ena izmed največjih tovrstnih prireditev, velika manifestacija delavske telesne kulture, predvsem pa vsakoletni obračun in dokaz, kaj naše delovne organizacije čez vse leto prispevajo za razvoj organizirane rekreacije delavcev, kar je tudi eden izmed pomembnih dejavnikov pri prizadevanjih za večjo produktivnost dela.

Na letošnji lesariadi, ki je bila 17. in 18. junija v športnem parku na Kodeljevem v Ljubljani, je sodelovalo že 53 delovnih organizacij z okrog 2000 športnikov in športnic. Naj že takoj omenimo, da je bilo letos prvič v okviru te prireditve vključeno tudi tekmovanje gozdnih delavcev — sekačev, na katerem je zmagalo GG Novo mesto pred GG Nazarje in GG Postojna. BREST je dosedanji štirim dodal še peto lovoriko in je tako doslej daleč najuspešnejši udeleženec teh tekmovanj.

DELAVSKA RAZREDNA ZAVEST — OSNOVA ZA DEJAVNOST KOMUNISTOV

V dneh od 14. do 16. junija so predsednik CK ZKS France Popit, sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc in predsednik republiške konference sindikata Janez Barborič s sodelavci obiskali notranjske občine Cerknico, Ilirsko Bistrico in Postojno ter imeli s političnimi aktivisti več delovnih razgovorov.

Dopoldne 15. junija je tovariš Barborič s sodelavci obiskal Kovinoplastiko, popoldne je bil delovni razgovor v Brestu, na katerem je sodeloval tudi tovariš Popit, zatem pa je bila razširjena seja občinskega komiteja Zveze komunistov.

Na seji medobčinskega sveta ZKS v Postojni je predsednik Popit sklenil svoje vtise s tridnevnega obiska in dejal, da je zadovoljen s prizadevanjem komunistov pri uresničevanju ustave in zakona o združenem delu. Dejal je, da je to razredni pristop, saj v njem prevladujeta položaj delavca in njegova vloga pri reševanju bistvenih vprašanj (oblikovanje dohodkovnih odnosov in svobodne menjave dela). Ob koncu je izrazil prepričanje, da bodo komunisti vseh treh občin tudi v prihodnje uspešno izpolnjevali svoje zahtevne naloge.

JELKA — DA IN NE

Gotovo so redki med nami, ki ne bi vedeli, da v teh dneh delavci JELKE, tovarne pohištva iz Begunj in Bresta iz Cerknice odločajo o tem, ali bodo v prihodnje poslovali skupno v okviru iste delovne organizacije ali pa še naprej ločeno kot dve delovni organizaciji.

Najnovejše
Tik pred tiskom našega glasila smo prejeli obvestilo o izidu referendumov v temeljnih organizacijah BRESTA.

Predpisana večina delavcev se je izrekla za združitev JELKE v BREST.

POTREBE IN MOŽNOSTI

Znano je, da smo v tovarni pohištva Cerknica zadnjo večjo investicijo izpeljali v letih 1968 do 1970. Pa ni le čas, ki je pretekel od takrat, edini razlog, da razmišljamo o rekonstrukciji. Pri spremljanju učinkovitosti proizvodnih kapacitet namreč ugotavljamo, da smo ravno na tisti stopnji, ko brez popolne investicije praktično ne bo mogoče rešiti ničesar in bo torej morala tehnološko ali gradbeno zajeti vse oddelke proizvodnje ploskovnega pohištva.

To so zaenkrat seveda le naše želje, ki pa jih bo treba uskladiti z željami vseh ostalih temeljnih organizacij. Nekaj pa je jasno: ne iti v korak z razvojem tehnologije, pomeni slej ko prej postati nekonkurenčen na svetovnem in domačem trgu. In še nekaj! Dolžino tega koraka si bomo vsekar odmerili sami: kako smo in bomo gospodarili.

DEVETDESET LET GASILSTVA V CERKNICI

19. junija so gasilci prostovoljnega gasilskega društva Cerknica praznovali 90-letnico društva. Visoki jubilej so proslavili s svečano gasilsko prireditvijo. Največja želja, da bi ob tej priložnosti dobili tudi novo gasilsko vozilo, pa se jim tokrat žal še ni uresničila.

Julijske prireditve

Ob 45-letnici ustanovitve Notranjskega odreda in Dneva borca

SREDA, 24. 6. 1987 ob 8. uri v osnovni šoli Tone Šraj-Aljoša v Novi vasi

otvoritev razstave o Notranjskem odredu.

SOBOTA, 27. 6. 1987 ob 20. uri v športni dvorani osnovne šole Notranjski odred v Cerknici

koncert pevskih zborov in pihalnih orkestrov občine Cerknica pod naslovom Revolucionarna pesem.

NEDELJA, 28. 6. 1987 ob 8. uri na strelišču na Bloški polici

tekmovanje krajevnih skupnosti občine Cerknica v streljanju z vojaško puško za Memorial Notranjskega odreda.

SOBOTA, 4. julij 1987 ob 11. uri v Novi vasi na Blokah osrednja proslava Dneva borca in 45-letnice ustanovitve Notranjskega odreda.

Slavnostni govornik bo predsednik predsedstva SR Slovenije in častni občan občine Cerknica France Popit.

Cicibanova športna značka

V tako pomembnem razvojnem obdobju kot je predšolska doba otroci ne smejo biti prikrajšani za sistematično telesno vzgojo. Vzgojno-varstvena delovna organizacija Cerknica izvaja v oddelkih starejših skupin v okviru telesne vzgoje program športne značke. Program tekmovanj za športno značko vsebuje 4 naloge iz naslednjih psihomotoričnih sposobnosti:

1. izlet
2. plavanje ali smučanje
3. kotankanje ali drsanje ali vožnja s kolesom
4. spretnost z žogo

Za vsako opravljeno nalogo

dobi otrok v tekmovalno knjižico ustrezno nalepko kot potrdilo o opravljeni nalogi. Za vse štiri opravljene naloge dobi zla-

to značko in diplomo dobrega športnika.

Diplome in značke smo slovesno podelili ob dnevu mladosti.

V šolskem letu 1986/87 je zlato športno značko in diplomo dobilo 233 otrok, ki obiskujejo pripravo na šolo.

ZAKAJ TEKMUJEJO ZA ŠPORTNO ZNAČKO?

..., da bom postal kolesar.
..., da dobim športno značko.

..., da bomo športniki.
..., da so mišice bolj močne.
..., da bom bolj zrastle kot mamica.

..., da treniram.
..., da dobiš mišice.

Odgovarjali so otroci pripravne na šolo v VVE Cerknica.

Cicibanova prometna značka

Vsi si želimo, da bi bili naši predšolski otroci čim bolj varni v prometu, da bi bili čimmanjkrat povzročitelji ali žrtve prometnih nesreč in da bi se čim boljše pripravili za samostojno in varno sodelovanje v prometu. V vzgojnovarstveni dejavnosti je prometna vzgoja enakovredna in obvezna sestavina. Uresničujemo jo po programu za vzgojo in varstvo predšolskih otrok. Ciciban, ki obiskuje pripravo na šolo, vsako leto opravlja naloge cicibanove prometne značke. Vse kar je opravil si zabeleži v svojo prometno knjižico.

Ko otrok izpolni naloge, nariše v svojo prometno knjižico določen motiv. Ob zaključku

cicibanove prometne značke organiziramo podelitev prometne knjižice, ki jo otrokom izroči miličnik.

V šolskem letu 1986/87 jo je v občini Cerknica osvojilo 233 cicibanov, ki obiskujejo pripravo na šolo.

ZAKAJ JE POTREBEN MILIČNIK NA CESTI, V KRIŽIŠČU?

..., da ustavlja avtomobile, da se ne zaletijo.

..., pazi, da se avtomobili ne zaletavajo v hiše.

..., da usmerja promet, če ni semaforja.

..., da ustavlja voznike, ki nimajo izpita.

To življenje je pa res zahtevno ...

..., da opozarja voznike, da so privezani z varnostnim pasom.

..., da opozarja otroke, da nosijo rumene rutke.

..., da opozarja voznike, da ne vozijo prehitro.

Odgovarjali so otroci pripravne na šolo v VVE Cerknica.

Pripravili: D. Drobnič
in M. Frank

Naše plošče kvalitete E1

O ivernih ploščah z višjo vsebnostjo prostega formaldehida je bilo že precej napisanega in povedanega. Članke in literaturo v zvezi s tem zasledujemo že dobrih deset let. Kot vemo, so leta 1980 razvrstili iverne plošče v 3 razrede: E 1 (do 10 mg formaldehida na 100 g plošče), E 2 (10—30 mg) in E 3 (30—60 mg). Leta 1982

smo tudi na Brestu od naših kupcev dobili prve zahteve za iverne plošče z manj formaldehida. V sodelovanju z našim proizvajalcem lepila Ina Nafta Lendava smo že ob koncu istega leta delali industrijske poskuse za E 2, v letu 1983 pa je stekla proizvodnja za E 2.

V tujini je bilo takrat že moč dobiti lepila in iverne plošče v E 1 kvaliteti. Tudi mi in naši dobavitelji lepil smo se trudili, da bi čimprej prišli do kvalitete E 1.

V Tozdu Iverka so ob koncu leta 1985 naredili prvi industrijski poizkus, v letu 1986 pa je proizvodnja E 1 iverk normalno stekla. Zdaj v Tozdu Iverka izdelujejo samo plošče kvalitet E 1 in E 2. Zanimivo pa je, da po E 1 ploščah ni več tolikšnega povpraševanja kot takrat, ko teh plošč še niso mogli izdelovati. Kljub temu, da je kvaliteta E 1 dosežena, gre razvoj naprej v smeri čim manjšega oddajanja formaldehida. Zdaj je želja oziroma zahteva, da bi se približali spodnjim vrednostim v razredu E 1. To pa ni več možno doseči zgolj z lepili, temveč so potrebni še posebni dodatki. V Tozdu Iverka razmišljajo tudi o tem, saj so prve poizkuse s temi dodatki že opravili.

Seveda pa se pojavlja zahteva po zmanjšanju prostega formaldehida tudi pri ostalih lesnih tvorivih kot so vlaknene in vezane plošče, lameliran les itd., pa tudi pri lakih in lepilih. Kljub vsemu je pohištvo oziroma izdelek tisto, kar mora ustrezati kvaliteti E 1. Čeprav uporabimo za izdelek iverno ploščo kvalitete E 1, lahko z neustrezno kombinacijo ostalih materialov dobimo izdelek kvalitete E 2.

Večina zahodnoevropskih držav ima precej stroge predpise za oddajanje formaldehida, medtem ko pri nas doslej še ni bilo nobenega predpisa o obveznem atestiranju. Standardizirana je samo metoda, po kateri se določa formaldehid v ivernih ploščah.

O samem formaldehidu pa več kdaj drugič.

A. Kogej

Taborniške novice

KANU-ŠČUKA ZLET

Že takrat, ko smo zasnovali to tekmovanje, smo se odločili, »Postalo bo tradicionalno«. Tako tudi letos nismo prelomili obljube in se konec maja — 30. in 31. maja zbrali na tretjem orientacijskem tekmovanju s kanuji — KANU-ŠČUKA ZLET, katerega pokrovitelj je bila industrija pohištva Brest iz Cerknice. Tokrat smo tabor postavili v Ušivi Loki. Gostujoče taborniške ekipe so prispele že v soboto. Vseh skupaj je bilo štirinajst tričlanskih taborniških ekip iz vse Slovenije. Spet so nas obiskali porečani iz Zagreba, ki na to tekmovanje pridejo vsako leto. Prvi dan so ekipe vrisovale trase tekmovanja v karto in reševale test o Varstvu narave. Zvečer smo se vsi skupaj zbrali ob tabornem ognju, kjer so se ekipe predstavile tudi s kratkim programom. V nedeljo zjutraj so se tabornikom pridružili tudi tekmovalci iz tako imenovane skupine turistov (netaborniki) — le teh je bilo 9 ekip.

Z željo po čimboljši uvrstitvi, mnoge ekipe pa le z željo po novih doživetjih se je tekmovanje začelo. Med potjo so morale ekipe opraviti vrsto nalog: streljati z lokom in fračo, ujeti in poiskati so morali »giblivo točko«, izdelati veslo in z njim čimhitreje priveslati do cilja. Taborniki so morali med potjo

oblikovati tudi čim bolj zanimiv šopek, vendar pa niso smeli nabrati zaščitnih rož. Vsi so se trudili, toda eni so bili vseeno boljši od drugih. Po kosilu in počitku, ki smo ga izrabili predvsem za pogovor z udeleženci o našem tekmovanju in predvsem o tem, kako bi ga lahko še bolj popestrili. Zlet smo zaključili z zborom, v katerem smo najboljšim trem ekipam podelili simbolične nagrade — vesla z motivom Cerkniškega jezera in slivniško coprnico.

Zlet smo izpeljali do konca. Seveda sta bila pri tem najzaslužnejša vodja tekmovanja Matjaž — Mlinar in Harmel. Ne smemo pa pozabiti tudi na vse tiste TT-jevce in klubovce, ki ta dva dni niso lenarili. Na pomoč nam je priskočilo še lepo vreme in kljub drobnim napakam smo se imeli lepo. Najlepša hvala tudi Brestu. Torej drugo leto se, konec maja, spet dobimo. Tokrat bodo naši šotori stali v Rešetu.

Rezultati najboljših pa so:

TABORNIKI

1. OST Domžale 723 točk
2. OSK — prva ekipa —
3. Skofja Loka 707 točk
4. OZ Ljubljana II. 695 točk

NETABORNIKI

1. Jugobanka 1 469 točk
2. BB + B 451 točk
3. Kontra matica 426 točk

A. Žnidaršič

RAZPIS LETNEGA TABORJENJA

Odreda Jezerska ščuka CERKNICA

Letno taborjenje za naše članke bo letos v Podbeli pri Kobarižu ob reki Nadiži.

Taborili bomo v dveh izmenah:

1. IZMENA: od 27. julija do 5. avgusta — za medvedke in čebelice do 10 let, in murne, ki bodo na taboru le prvih šest dni.

2. IZMENA: od 5. avgusta do 15. avgusta — za tabornike, tabornice in člane klubov (nad 10 let). Taborjenja se lahko udeležijo le člani OJS, ki so poravnali članarino. Prijave oddajte najkasneje do petka, 27. junija svojim vodnikom.

TABORNINA

Zaradi padca vrednosti dinarja in daljše relacije smo le-

tos tabornino povišali na 2.000 din dnevno; skupno znaša 20.000 din za udeleženca. Če se taborjenja udeleži več članov družine, ki plačajo polno tabornino, se jim stroški taborjenja zmanjšajo: 2 člana plačata 30.000 din, 3 člani pa 40.000 dinarjev.

Tabornino poravnajte v dveh obrokih: prvi obrok do 15. julija, drugi obrok pa do 15. avgusta na žiro račun OJS Cerknica 50160-678-59220. Potrdilo o plačilu prvega obroka bomo pregledovali ob odhodu, zato ga imejte s seboj.

PREVOZI

Na taborjenje odhajamo s posebnim avtobusom iz Cerknice (27. julija ob 7. uri), stroške prevoza mora vsak udeleženec taborjenja plačati sam, zato naj ima s seboj 2.000 din za prevoz v obe smeri.

Murni se vračajo v soboto, 1. avgusta do 17. ure s kombijem, vsi ostali pa pridemo v Cerknico v sredo, 5. avgusta ob 18. uri. Starejša izmena odhaja na taborjenje prav tako z avtobusom in sicer 5. avgusta ob 9. uri.

Tabor končamo 15. avgusta. V Cerknico se vrnemo okrog 18. ure.

STARŠI TABORNIKOV POZOR!

Vse, kar vas zanima o taborjenju... v torek, 21. julija ob 20. uri bo sestanek v cerkniški čitalnici (stari vrtec). Tu boste dobili vse potrebne informacije o letnem taborjenju.

Potrudili se bomo, da bo vsem tudi letošnje taborjenje všeč.

Uprava OJS

Strelnske novice

REPUBLIŠKO PRVENSTVO Z MALOKALIBRSKO PUŠKO ZLATO IN BRON ZA BREST

Strelnska zveza Slovenije je organizirala v Ljubljani republiško prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško v disciplini trostav 3 × 10 in 30 leže. Pravico nastopa so imeli regijski prvaki in tekmovalci, ki so dosegli predpisane norme. Ekipni del tekmovanja je bil za Brest razočaranje, saj sta pri pionirjih in pionirkah zaradi zaključnega izleta manjkala

Filmi v juliju

2. 7. ob 20. uri — francoska melodrama BETTY BLUE.
3. 7. ob 20. uri in 6. 7. ob 18. uri — ameriški znanstveno-fantastični film VESOLJSKI VAMPIRJI.
4. 7. ob 20. uri in 5. 7. ob 16. uri — angleški pustolovski film SMARAGDNI GOZD.
5. 7. ob 20. uri — ameriška komedija MOJA LEPA ŠOFERKA.
9. 7. ob 20. uri — ameriški akcijski film DIRKA S SMRTJO.
10. 7. ob 18. uri in 12. 7. ob 20. uri — ameriški akcijski film ROCKY IV.
10. 7. ob 20. uri in 13. 7. ob 18. uri — ameriški akcijsko-glasbeni film ZADNJI ZMAJ.
11. 7. ob 20. uri in 12. 7. ob 16. uri — ameriški pustolovski film GUNISI.
16. 7. ob 20. uri — nemški erotični film PRINCESKA Z ASFALTA.
18. 7. ob 18. in 20. uri — ameriški mladinski film KARATE KID, II. del.
19. 7. ob 16. in 20. uri — ameriški western SILVERADO.
23. 7. ob 20. uri — francoska drama SUŽNJA USODE.
25. 7. ob 20. uri in 26. 7. ob 16. uri — ameriški film NEZADRŽNI FANTJE.
26. 7. ob 20. uri — ameriška komedija ANA IN NJENE SESTRE.
30. 7. ob 20. uri — ameriški akcijski film LISTA SMRTI.

posebnimi mazili, ki jih predpiše le zdravnik. Neprijetnost so tudi bodice morskih ježkov.

Tudi skakanje v morje se lahko dostikrat konča tragično, če pride do poškodbe glave ali celo do utopitve.

Kako ravnati na morju z dojenčki in majhnimi otroki? Dobro se je prej posvetovati z otroškim zdravnikom. Zlasti dojenčkov do 3 mesecev starosti ne smemo izpostavljati soncu.

Posebno bi rad poudaril, da morska klima dobro deluje zlasti na astmatike, na ljudi z visokim krvnim pritiskom, prav tako na blage oblike srčnih bolezni in na razna kožna obolenja kot so ekcemi, trdovratna srbenja in še prav posebno na luskavico. Na morje pa naj ne bi šli ljudje z aktivno TBC notranjih organov.

Morda še to. Kdo naj ne bi šel v naravna zdravilišča — toplice? To ni priporočljivo za tiste, ki imajo težko obliko srčnih bolezni, razen v Slatino Radenci, kjer so specialisti za obolenje srca.

Srednje gorska klima koristi predvsem tistim, ki si želijo miru. Da bi doseglo letovanje svoj namen, naj bi bil dopust organiziran. Ta oblika je danes vse bolj cenjena in se je poslužujejo že mnogi dopustniki, ki so po vodeni rekreaciji pod zdravstveno kontrolo.

dr. A. Šmalc

Kako se pripravimo na letovanje

Letovanja so že tik pred vrati in z njimi v zvezi tudi razne težave. Od tistih kam na letovanje, do načina potovanja, pa do tega, kaj vzeti s seboj, kako se obleči in ne nazadnje, še skrb kako bo z zdravjem. Za večino teh stvari se človek že nekako odloči. Za kraj letovanja pa se je, posebno še, če ljudje niso trdnega zdravja, dobro prej posvetovati s svojim zdravnikom.

Velika večina dopustnikov, posebno še fizičnih delavcev si želi počitka ali umirjene rekreacije, nekateri povezano obojega, drugi pa, ki hočejo dopust preživeti bolj zdravo, se odločijo za usmerjeno (medicinsko) rekreacijo. Tako si ljudje zopet pridobijo prepotrebne energije ter fizične in psihične kondicije za preostali del leta, ko se začne zopet vsakodnevne težave.

Ne glede na to, kam bo krenila karavana dopustnikov, je dobro vedeti, kako se je treba pripraviti za dopustniške dni.

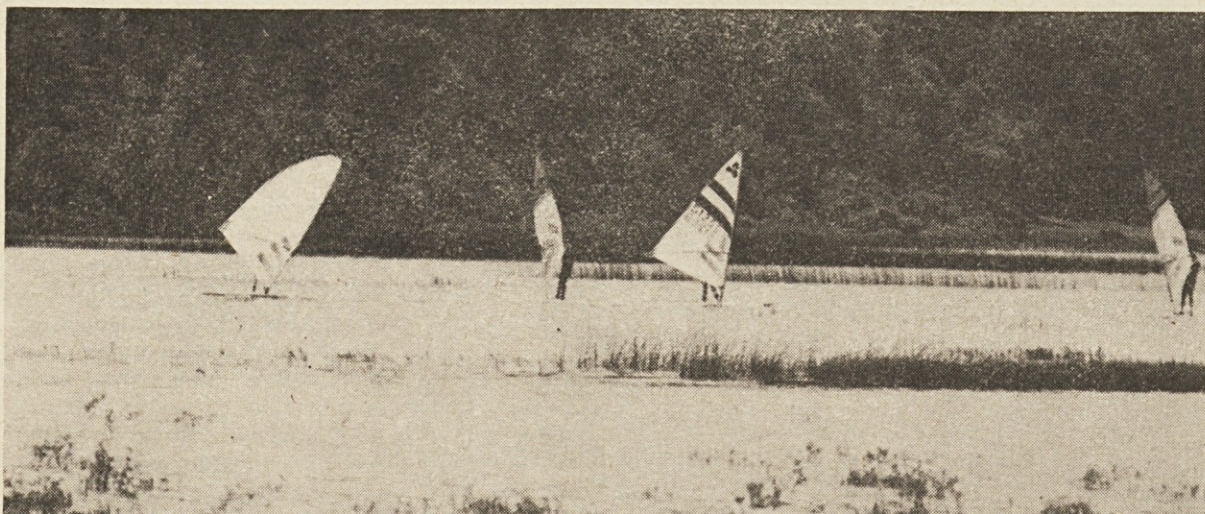
Že doma in v službi preži na človeka mnogo pasti, še več pa je težav na letovanju, še posebej na morju in v gorah. Zato naj bi ljudje odhajali na letovanja vsaj nekoliko pripravljeni.

Kdor se je odločil za morje, mora računati na vročino in s tem tudi na posledice. Najpogostejše so opekline, posebno še, če se človek soncu ne izpostavlja postopno ter ne uporablja pravilnih zaščitnih maž. Pri intenzivnem sončenju, ne da bi ob tem ustrezno zavarovali glavo pa pogosto pride do sončarice. Vedeti moramo, da nas sonce lahko opeče tudi če smo v senci, saj se sončni žarki odbijajo od gladine morja.

Prenekateri dopustnik, ki ima občutljivo kožo, lahko dobi ob morju srbeče izpuščaje zaradi morske vode. Takšni ljudje naj bi si pred odhodom na morje priskrbeli ustrezna zdravila in tako pravočasno poskrbeli za boljše počutje.

Slabi plavalci naj ne plavajo v globoko vodo, temveč naj se raje zadržujejo ob obali.

V morju se velikokrat pojavijo meduze. Če že pridemo v stik z njimi, je treba ožgani del telesa čimprej premazati s

Športna podoba našega jezera

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Ureja uredniški odbor: Srečo DROBNIČ, VIII FRIM, Franc GORNIK, Viktor JERIČ, Karmen KANDARE, Peter KOVŠČA, Danilo MLINAR, Štefica MIKŠE-ŠEBALJ, Anton OBREZA, Janez OPEKA, Miran PETAN, Zdravko ZABUKOVEC.

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Franc MLAKAR

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje Izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.